

Aanvraag

B&W 22 januari 2019
v.l.a.

- voorbereiding 4a I
notitie

Aan: Het presidium van de gemeente Groningen

Betreft: Aanvraag actualiteitsdebat uitspraken burgemeester in interview met Shell

Groningen, 20-01-2019

De aardbevingen als gevolg van tientallen jaren gaswinning uit de Groninger bodem, hebben gezorgd voor schade, ellende en onveiligheid. Vele Groningers in stad en ommeland strijden al jaren voor rechtvaardigheid. Een groeiend aantal Groningers kampt met schade aan hun woningen, zijn het vertrouwen in de overheid verloren en zijn soms het cynisme voorbij. De schadeherstel en versterkingsopgave verlopen nog steeds stroef. Waar de Shell honderden miljarden winst heeft gemaakt met de gas uit de Groningse bodem, daar zorgt de aanhoudende bemoeienis van Shell (als grootaandeelhouder van de NAM) bij de afhandeling van schade voor vertragingen en frustraties.

Op 11 januari 2019 verscheen op de website van Shell een interview dat burgemeester Den Oudsten aan Shell heeft gegeven. Hier geeft de burgemeester aan de ene kant aan dat Shell "vlot en ruimhartig" de schade moet afhandelen die de aardbevingen als gevolg van gaswinning in de provincie en de stad hebben aangericht. Aan de andere kant geeft de burgemeester aan dat hij een hoofdrol voor de Shell ziet in de overgang naar duurzame en schone energie. Citaat: "Bij het versnellen van die transitie speelt Shell wat mij betreft ook een hoofdrol."

Ook geeft de burgemeester in het interview aan dat hij voor Shell een grote rol ziet op het gebied van samenwerking met onze onderwijs- en kennisinstellingen en het internationale kenniscentrum voor klimaatadaptatie: "Ook zie ik dat Shell betrokken wil worden bij het internationale kenniscentrum voor klimaatadaptatie." Daarnaast wil de burgemeester dat Shell in Paddepoel meehelpt met de wijk gasloos te maken: "Shell is betrokken bij de zoektocht om de bewoonde omgeving anders van energie te voorzien, dus zonder gas. Denk bijvoorbeeld aan de initiatieven die er zijn in de Groninger wijk Paddepoel."

De fracties van de SP en Stadspartij voor Stad en Ommeland zijn niet te spreken over de uitlatingen van de burgemeester in het interview op de website van de Shell. De fracties zien voor de Shell slechts één rol in Groningen: betalen voor de aangerichte schade en versterkingsopgave.

Naar aanleiding van het bovenstaande hebben de fracties van de SP en Stadspartij voor Stad en Ommeland de volgende vragen:

1. Heeft de burgemeester spijt van zijn uitlatingen in het interview met de Shell?
2. Is het college van B&W met de indienende fracties van mening dat de gemeente geen enkele afhankelijkheidsrelatie met Shell moet aangaan op het gebied van kennis en kapitaal?
3. Is het college van B&W van mening dat de Shell geen enkele zeggenschap of bevoegdheden mag hebben en dus niet mag meebepalen bij de overgang naar duurzame, schone en eerlijke energie? En dat er geen inmenging van de Shell mag plaatsvinden, waardoor de zeggenschap van Groningers over hun energievoorziening in het geding komt?
4. Is het college van B&W met de indienende fracties van mening dat de Shell geen enkele bepalende rol mag spelen in Groningen en zich moet inzetten voor het betalen van de schadeherstel en versterkingsopgave?

GEMEENTE GRONINGEN	
Pag.no.: 7390548	Routing
Ingek. 20 FEB. 2019	ES
Dossiernr. -07-51	
Archief	

5. Hoe denkt de burgemeester dat het op de gedupeerden Groningers die nog wachten op een schade opname en schade afhandeling en andere Groningers overkomt? De burgemeester roept in het artikel op tot samenwerking en ziet een hoofdrol voor de Shell. Die mede verantwoordelijk is voor de grote schade die is aangericht aan onze stad en regio.

6. Wat heeft het college van B&W geleerd van de manier waarop het gasgebouw georganiseerd was, met inmenging van grote multinationals zoals Shell en Exxon Mobile? Welke lessen trekt het college van B&W uit deze recente geschiedenis?

7. Is het college met ons van mening dat geen afhankelijkheidsrelatie mag ontstaan tussen inwoners en (lokale-) overheden aan de ene kant en multinationals en commerciële marktpartijen aan de andere kant?

Jimmy Dijk, SP

Amrut Sijbolts, Stadspartij voor Stad en Ommeland

B&W 22 januari 2019
V.v.a

4a

Shell speelt hoofdrol in Groningen

Peter den Oudsten is iets meer dan vier jaar geleden benoemd tot burgemeester van Groningen. Sindsdien staan de problemen rond gaswinning op nummer één in zijn agenda. Voor de PvdA-burgemeester is Shell hoofdrolspeler bij zowel het aardbevingen-dossier als bij het versnellen van de energietransitie in de Noordelijke provincie.

Door Rob van 't Wel - Beeld: Gijs Versteeg op 11 jan 2019

Het is een bestuurlijke spagaat waar een ervaren bestuurder wel raad mee weet. Toch gaat de Groningse burgemeester Peter den Oudsten er aan het begin van het gesprek goed voor zitten. Hij heeft een dubbele boodschap die goed moet overkomen bij een publiek aan zowel het thuisfront in Groningen als bij de outsiders in Den Haag.

Hij start daarom met een vlammend betoog over het vlot en ruimhartig afhandelen van de schade die gaswinning aan de provincie en de stad heeft aangericht. Een stad trouwens die relatief gespaard is gebleven. Maar na de recente gemeentelijke herindeling, waarbij Haren en Ten Boer binnen de gemeentegrenzen zijn gekomen, is de problematiek meer dan voorheen tastbaar. Voor de opstelling van Den Oudsten maakt dat niet veel uit. Voor de Groningse burgemeester is compensatie een morele verplichting voor de partijen die de afgelopen decennia 'heel veel geld' hebben verdiend aan de winning van de Groningse bodemschatten.

Tegelijkertijd maakt de burgervader zich net zo druk over de toekomst van stad en regio. Er moet werk worden gemaakt voor na de geplande stop van de gaswinning uit het Groningen-veld in 2030. Hij ziet kansen om van Groningen blijvend een dominante energieprovincie te maken. Ondersteund door de lokale en regionale kennis- en infrastructuur is het noodzaak veel te investeren in de energietransitie, in de stad en provincie Groningen. In beide gevallen ziet Peter den Oudsten Shell als hoofdrolspeler.

Welke rol ziet u voor Shell in Groningen?

"Daar moet je op twee manieren naar kijken. Allereerst moet je erkennen dat de gaswinning in Groningen voor grote ellende heeft gezorgd. De impact - financieel en maatschappelijk - is nauwelijks te onderschatten. In mijn optiek draagt Shell, als hoofdaandeelhouder van NAM, echt verantwoordelijkheid. Ik verwacht dan ook dat het bedrijf die verantwoordelijkheid voelt en neemt, bijvoorbeeld bij de schadeafhandeling. Dan kan en moet beter, vlotter en ruimhartiger. Dat kan en dat moet!

Tegelijkertijd leeft het besef dat deze problemen nog lange tijd zullen voortduren. Het bewustzijn dat ook na het afbouwen van de gaswinning nog jaren schade kan blijven ontstaan, is in brede kring aanwezig. Ik begrijp dat het allemaal ingewikkeld is en dat het om grote cijfers gaat. Maar tegelijkertijd verwacht ik van een wereldspeler met zulke problemen in de eigen energieprovincie een blijvende betrokkenheid."

Is die betrokkenheid dan financieel?

“Ja en nee. Die betrokkenheid gaat namelijk verder dan louter financieel. Ik sprak al over een tweeledige kijk op de rol van Shell. Naast het afhandelen van de veroorzaakte schade gaat het ook om de economische ontwikkeling van de stad en de regio.

We leven in een tijd waarin de klimaatproblematiek ook een energieproblematiek is. We zitten in een transitie waarin we het gebruik van traditionele energiebronnen zoals gas moeten vervangen door duurzame energiebronnen zoals wind, zon en waterstof. Bij het versnellen van die transitie speelt Shell wat mij betreft ook een hoofdrol. Groningen heeft alles om zich te ontwikkelen tot de nieuwe energieprovincie van West-Europa.”

Waar denkt u dan concreet aan?

“Er zit hier vanuit het verleden erg veel kennis op het gebied van energie. Denk aan Gasunie, denk aan Energy Valley, dat afgelopen jaar is opgegaan in de New Energy Coalition. Denk aan scholings- en kennisinstututen zoals de Hanze Hogeschool, de Groninger universiteit en de bedrijven op de Zernike-Campus. Onze ligging in West-Europa is ook prima. We liggen aan de Noordzee. Nu al komt groene stroom uit Scandinavië hier in Groningen aan land. De stroom van nieuwe grote windparken op de Noordzee kan ook hier aanlanden. Die stroom kunnen we dan gebruiken voor het ontwikkelen van een waterstofsector, die ook weer gebruik kan maken van de infrastructuur van de gasector die er ligt.

En kijk hier in de stad Groningen gewoon om je heen. Je struikelt hier letterlijk over de studenten en de fietsen. De gemiddelde leeftijd ligt hier in de stad op 35 jaar. Die mensen zijn hoogopgeleid en hebben de energie, de kennis en het bewustzijn om die nieuwe activiteiten van de grond te tillen. De mindset is goed.”

Wat voor rol ziet u daarin voor Shell?

“Daar zit natuurlijk kennis en kapitaal. Als je hier in het verleden veel haalde, zal je nu en in de toekomst ook veel moeten brengen. Ik zie de worsteling bij Shell als het gaat om duurzame investeringen, maar ik zie ook dat het bedrijf richting duurzame energie echte stappen zet. Shell is betrokken bij de zoektocht om de bewoonde omgeving anders van energie te voorzien, dus zonder gas. Denk bijvoorbeeld aan de initiatieven die er zijn in de Groninger wijk Paddepoel.

Waterstof zou ook kunnen. Zoals we graag samen met Shell op zoek gaan naar werkbare systemen die het mogelijk maken duurzame energiebronnen tegen een vaste prijs te kunnen kopen. Ook zie ik dat Shell betrokken wil worden bij het internationale kenniscentrum voor klimaatadaptatie dat huisvesting krijgt in

Rotterdam en in Groningen.

Dat is allemaal goed voor Shell en goed voor Groningen, stad en provincie. Vergeet niet dat wij als stad, met 230.000 inwoners en relatief veel laagbouw, een prima schaal hebben om grotere experimenten te kunnen uitvoeren. Wij hebben de ambities om een voorbeeldfunctie te gaan bekleden.”

Welke rol kan een burgemeester spelen in die veranderingen?

“Dat is een ingewikkelde vraag. Het college van Burgemeester en Wethouders kent in Nederland het model van ‘collegiaal bestuur’. Wat dat betreft ben je als burgemeester een meewerkend voorman. Voor mijzelf betekent het dat ik het gemeentelijke beleid, voor zowel de schade uit het verleden als de activiteiten richting toekomst, zo actief mogelijk ondersteun. En dat betekent natuurlijk ook dat ik als burgemeester relatief veel in Den Haag ben. Voor gesprekken met de politiek, maar ook voor gesprekken met bijvoorbeeld Shell.”

Is dat goed voor de stad of voor de provincie?

“Allebei. Het is niet altijd even gemakkelijk dat onderscheid te maken. Dat hoeft ook niet. De problematiek verschilt van gemeente tot gemeente en er zijn heel veel lijstjes waarop de stad beter scoort dan de provincie. Tegelijkertijd telt deze gemeente na de herindeling met Ten Boer en Haren bijna de helft van het aantal inwoners van de provincie. Als iets goed is voor de stad, is het ook goed voor de provincie en omgekeerd. Daarom trekken we dus samen op.”

Friese Tukker in Groningen

De in Leeuwarden geboren Peter den Oudsten (1951) begon zijn professionele loopbaan in 1975 als ambtenaar bij de gemeente Enschede. Negen jaar later stapt hij over naar het provinciaal Energiebedrijf Friesland om in 1991 bij Friesland Foods hoofd Corporate Communications te worden. Den Oudsten zit daarmee in de communicatiewereld die hij van huis uit kent; zijn vader was journalist bij het sociaaldemocratische dagblad Het Parool. In die Friese jaren wordt hij tevens voor de PvdA gemeenteraadslid en later wethouder en locoburgemeester in Leeuwarden. In 2001 begint zijn loopbaan als burgemeester. Die tocht voert hem langs Meppel, Enschede en sinds januari 2015 Groningen. Peter den Oudsten is getrouwd en heeft twee kinderen. Medio december kondigde hij aan niet herkiesbaar te zijn. Dat betekent dat hij richting zomer afzwaait als burgemeester van Groningen.

Peter den Oudsten - scheidend burgemeester van Groningen

Shell Venster #1 - in deze uitgave o.a.

voorbereide notitie BZW 22 januari 2019
NAZENDING

Aan: Het presidium van de gemeente Groningen

Betreft: Aanvraag actualiteitendebat uitspraken burgemeester in interview met Shell

Groningen, 20-01-2019

De aardbevingen als gevolg van tientallen jaren gaswinning uit de Groninger bodem, hebben gezorgd voor schade, ellende en onveiligheid. Vele Groningers in stad en ommeland strijden al jaren voor rechtvaardigheid. Een groeiend aantal Groningers kampt met schade aan hun woningen, zijn het vertrouwen in de overheid verloren en zijn soms het cynisme voorbij. De schadeherstel en versterkingsopgave verlopen nog steeds stroef. Waar de Shell honderden miljarden winst heeft gemaakt met de gas uit de Groningse bodem, daar zorgt de aanhoudende bemoeienis van Shell (als grootaandeelhouder van de NAM) bij de afhandeling van schade voor vertragingen en frustraties.

Op 11 januari 2019 verscheen op de website van Shell een interview dat burgemeester Den Oudsten aan Shell heeft gegeven. Hier geeft de burgemeester aan de ene kant aan dat Shell "vlot en ruimhartig" de schade moet afhandelen die de aardbevingen als gevolg van gaswinning in de provincie en de stad hebben aangericht. Aan de andere kant geeft de burgemeester aan dat hij een hoofdrol voor de Shell ziet in de overgang naar duurzame en schone energie. Citaat: "Bij het versnellen van die transitie speelt Shell wat mij betreft ook een hoofdrol."

Ook geeft de burgemeester in het interview aan dat hij voor Shell een grote rol ziet op het gebied van samenwerking met onze onderwijs- en kennisinstellingen en het internationale kenniscentrum voor klimaatadaptatie: "Ook zie ik dat Shell betrokken wil worden bij het internationale kenniscentrum voor klimaatadaptatie." Daarnaast wil de burgemeester dat Shell in Paddepoel meehelpt met de wijk gasloos te maken: "Shell is betrokken bij de zoektocht om de bewoonde omgeving anders van energie te voorzien, dus zonder gas. Denk bijvoorbeeld aan de initiatieven die er zijn in de Groninger wijk Paddepoel."

De fracties van de SP en Stadspartij voor Stad en Ommeland zijn niet te spreken over de uitlatingen van de burgemeester in het interview op de website van de Shell. De fracties zien voor de Shell slechts één rol in Groningen: betalen voor de aangerichte schade en versterkingsopgave.

Naar aanleiding van het bovenstaande hebben de fracties van de SP en Stadspartij voor Stad en Ommeland de volgende vragen:

1. Heeft de burgemeester spijt van zijn uitlatingen in het interview met de Shell?
Nee. Er is in het interview een weloverwogen reactie gegeven op enerzijds de verantwoordelijkheid die Shell heeft ten aanzien van het oplossen van de problemen rond de gaswinning en anderzijds de rol die zij heeft in de energietransitie en het bieden van nieuw economisch perspectief voor de regio.
2. Is het college van B&W met de indienende fracties van mening dat de gemeente geen enkele afhankelijkheidsrelatie met Shell moet aangaan op het gebied van kennis en kapitaal?
Nee. Shell is een groot energiebedrijf met een sterke fossiele kant maar inmiddels ook een grote duurzame tak. Het investeringsvermogen en de kennis van Shell New Energies zijn meer dan welkom om de energietransitie in Groningen mede vorm te geven.
3. Is het college van B&W van mening dat de Shell geen enkele zeggenschap of bevoegdheden mag hebben en dus niet mag meebepalen bij de overgang naar duurzame, schone en eerlijke energie? En dat er geen inmenging van de Shell mag plaatsvinden, waardoor de zeggenschap van Groningers over hun energievoorziening in het geding komt?

Het klopt dat de zeggenschap over wat hier in Groningen gebeurt niet ligt bij Shell maar bij het gemeentebestuur, het provinciebestuur of de rijksoverheid. Als gemeente betrekken we daarbij in sterke mate de bewoners. Zie bijvoorbeeld de aanpak voor aardgasvrije wijken of bij het opzetten van energiecoöperaties.

4. Is het college van B&W met de indienende fracties van mening dat de Shell geen enkele bepalende rol mag spelen in Groningen en zich moet inzetten voor het betalen van de schadeherstel en versterkingsopgave?

Nee. Zoals in het interview aangegeven is het een belangrijke verantwoordelijkheid voor Shell om op een goede wijze het schadeherstel en de versterking moet betalen. Daarnaast is de kennis en kunde van Shell op terreinen als waterstof, wind op zee, warmtesystemen, conversie en opslag van energie etc. groot. Wij maken graag gebruik van deze capaciteit om de grote opgave van de energietransitie samen vooruit te helpen.

5. Hoe denkt de burgemeester dat het op de gedupeerden Groningers die nog wachten op een schade opname en schade afhandeling en andere Groningers overkomt? De burgemeester roept in het artikel op tot samenwerking en ziet een hoofdrol voor de Shell. Die mede verantwoordelijk is voor de grote schade die is aangericht aan onze stad en regio.

In het interview is uitdrukkelijk aangegeven dat Shell een dubbele verantwoordelijkheid heeft. De problemen van schadeherstel en versterking oplossen en daarnaast meewerken aan de energietransitie en daarmee een nieuw economisch toekomstperspectief. Voor de bewoners van de gemeente en de provincie is het belangrijk om ook in de toekomst werk te hebben. Dat kan als wijvoorloper zijn op het gebied van de energietransitie en er werk is bij het aanleggen en onderhouden van windturbines en zonnepanelen, het isoleren van woningen, het produceren van waterstof, het aanleggen van warmtenetten en het installeren van bijvoorbeeld warmtepompen. Tegelijk kunnen we met die kennis weer nieuwe studenten opleiden voor elders in Nederland en Europa.

6. Wat heeft het college van B&W geleerd van de manier waarop het gasgebouw georganiseerd was, met inmenging van grote multinationals zoals Shell en Exxon Mobile? Welke lessen trekt het college van B&W uit deze recente geschiedenis?

De gaswinning heeft ons vanaf de jaren 60 van de vorige eeuw veel welvaart gebracht. Niet alleen Shell en Exxon Mobile hebben hieraan verdiend. Verreweg het grootste deel van de gasbaten zijn terecht gekomen in de staatskas. In het gasgebouw was de zeggenschap naar rato verdeeld. De rijksoverheid was en is hierin leidend. Zoals ook de Onderzoeksraad voor de veiligheid heeft geconstateerd hebben economische belangen vaak de doorslag gegeven in de afgelopen decennia.

7. Is het college met ons van mening dat geen afhankelijkheidsrelatie mag ontstaan tussen inwoners en (lokale-) overheden aan de ene kant en multinationals en commerciële marktpartijen aan de andere kant?

Nee. In onze samenleving zijn er vele afhankelijkheidsrelaties tussen bewoners, overheden en marktpartijen. Dat is de basis van ons economisch stelsel. Het is aan de overheid om via wet- en regelgeving de bewoners te beschermen tegen uitwassen van dit stelsel.

Jimmy Dijk, SP

Amrut Sijbolts, Stadspartij voor Stad en Ommeland

B&W 5 februari 2019 v.l.a.

4a I

VERSLAG ACTUALITEITENDEBAT GRONINGEN
Inzake Uitspraken burgemeester in interview met Shell
Aangevraagd door SP en Stadspartij voor Stad en Ommeland

Datum: 23 januari 2019
Plaats: oude raadzaal
Tijd: 16.00 – 16.40 uur

GEMEENTE GRONINGEN	
Pag.no.: 7390565	Routing
Ingek. 20 FEB. 2019	CS
Dossiernr. 0751	
Archief	

Aanwezig: mevrouw I.M. Jongman-Mollema (plv. voorzitter, ChristenUnie), de dames F.T. Folkerts (GroenLinks), C.T. Nieuwenhout (GroenLinks), A.M.M. Schouten (GroenLinks), M. Wijnja (GroenLinks), C.E. Bloemhoff (PvdA), K.W. van Doesen-Dijkstra (D66), L.L.B. Wobma (SP), E. Akkerman (VVD), G. de Vries (VVD), T. Moorlag (ChristenUnie), K. de Wrede (Partij voor de Dieren), de heren J. van Hoorn (GroenLinks), W.B. Leemhuis (GroenLinks), N. Nieuwenhuijsen (GroenLinks), T.J. Bushoff (PvdA), J.P. Loopstra (PvdA), H.E.H. van Niejenhuis (PvdA), B.N. Benjamins (D66), D. Brandenburg (SP), J.P. Dijk (SP), B. de Greef (SP), W.H. Koks (SP), G.B.H. Brandsema (ChristenUnie), W.I. Pechler (Partij voor de Dieren), T. van Zoelen (Partij voor de Dieren), M. Bolle (CDA), H.P. Ubbens (CDA), E.P. Bakker (100% Groningen), A. Sijbolts (Stadspartij voor Stad en Ommeland), M.J.H. Duit (Student en Stad), A.J.M. van Kesteren (PVV)

Namens de griffie: de heer A.G.M. Dashorst (griffier)

Namens het college: de heer P.E.J. den Oudsten (burgemeester)

Secretaris (plv.): de heer K. van der Wal

Verslag: de heer J. Bosma

Dhr. Dijk (SP):

- Hekelt dat meerdere kabinetten Groningers in de steek hebben gelaten door niet hun belangen, maar vooral die van NAM, Shell en Exxon te dienen. Foute multinationals zijn louter uit op winstmaximalisatie en betalen nauwelijks belasting, terwijl inwoners opdraaien voor de lasten en de ellende.
- Vindt het niet meer dan vanzelfsprekend dat Shell op moet draaien voor vlot en ruimhartig afhandelen van de schade, zoals de burgemeester in het interview stelt.
- Is van mening dat NAM en Shell alleen moeten betalen, de Groningers gaan over de inhoud.
- Begrijpt niet waarom de burgemeester mee heeft gewerkt aan een publicatie die alleen uit is op zelfpromotie. De gevolgen van uitbuiting voor mens en natuur interesseren Shell niets.
- Wil weten waarom de burgemeester gesprekken voert met Shell en hoe de raad daarover geïnformeerd wordt. Stoppen met deze gesprekken en verantwoording afleggen zijn aan te raden.
- Vindt niet dat Shell een rol heeft in het omvormen van Groningen tot schone en eerlijke energieprovincie. Kennis- en onderwijsinstellingen moeten beschermd worden tegen inmenging door foute multinationals. Groningen mag nooit meer afhankelijk zijn van Shell voor energie, infrastructuur, onderwijs en onderzoek.
- Stelt dat Shell geen enkele intentie heeft om te verduurzamen. Van de 29 miljard dollar aan investeringen in 2015 ging slechts 200 miljoen naar 'new energies', wat niet eens duurzame bronnen zijn. Shell gaat gewoon door met uitbuiting en het opwekken van smerige energie.
- Vindt het vragen om nieuwe problemen en niet bijdragen aan vertrouwensherstel om Shell een hoofdrol te geven in de toekomst van Groningen. Bestuurders moeten opkomen voor de belangen van inwoners, niet die van multinationals.
- Verzoekt de burgemeester zijn uitspraken terug te nemen en de ingediende vragen te beantwoorden.

Dhr. Sijbolts (Stadspartij voor Stad en Ommeland):

- Verbaast zich in hoge mate dat de burgemeester een hoofdrol zegt te zien voor Shell in de energietransitie en onderwijs, terwijl het bedrijf dat pas door ingrijpen van politiek en rechtelijke macht tot de orde is geroepen.
- Vindt dat het doel niet altijd de middelen heiligt en roept onderhandelende fracties op partijen als Shell geen invloed te geven.

Dhr. Van Kesteren (PVV):

- Is van mening dat de burgemeester zich dient te onthouden van politieke standpunten.
- Ziet dat Shell als exponent van het grootkapitaal als een rode lap werkt voor de SP.
- Wijst erop dat de politiek verantwoordelijk is voor toekomstige uitbuiting door het klimaatakkoord met misstanden in kobaltmijnen en subsidieondernemers die duur verdiende belastingcenten afpakken.
- Stelt ook dat de politiek verantwoordelijk is voor winsten die Shell zal maken over de rug van gewone Groningers bij duurzame en smerige energie.

Mw. Van Nieuwenhout (GroenLinks):

- Stelt dat energietransitie de belangrijkste uitdaging van de eeuw is en iedereen raakt.
- Vindt dat Groningen voorop moet lopen, waarbij de inwoners regie hebben, ook wat betreft een vlotte en ruimhartige schadeafhandeling en de versterkingsoperatie. NAM en Shell past louter een financiële rol.
- Leest dat de burgemeester deze boodschap deelt, al waren kop en timing van het artikel ongelukkig. Centraal zou moeten staan de brief aan de Tweede Kamer vanuit de regio.
- Hoort de burgemeester volkomen terecht Shell wijzen op de verantwoordelijkheid schade te betalen en meer te doen, in Groningen en wereldwijd, door onder andere veel meer in te zetten op verduurzaming.

Dhr. Van Zoelen (Partij voor de Dieren):

- Vindt de bezwaren van de aanvragers begrijpelijk. Bij Shell staat winstmaximalisatie voorop en verduurzaming komt alleen voor uit realiteitszin, niet uit zorg voor mens en omgeving.
- Vindt dat instanties, burgers en gemeenten een hoofdrol in de energietransitie moeten spelen. Democratisch gekozen vertegenwoordigingen en organisaties kunnen hun belangen verdedigen, Shell niet.
- Is tevreden dat de burgemeester aankaart dat Shell na de biljoenenwinsten het voortouw moet nemen met een gedegen schadeafhandeling.
- Hecht eraan dat de energietransitie ook betaalbaar is voor lagere inkomens en dat alle gelden vanuit het Rijk ook aan dit doel besteed worden, zonder dat een multinational het als winst opstrijkt.
- Roept op met lokale partijen als Grunniger Power te praten om te profiteren van hun enorme kennis.

Mw. Bloemhoff (PvdA):

- Noemt de vragen van de indieners onverstandig en tendentius.
- Vindt het juist nu de vijf punten uit de brandbrief in de Tweede Kamer zijn afgewezen van belang om als regio een front te vormen zodat er geen verdeeldheid gezaaid kan worden.
- Staat achter inwoners en bestuurders, zoals de burgemeester, die al jarenlang strijden voor snellere en betere schadeafhandeling en versterking. Het afvallen van de burgemeester voor politiek gewin past daar niet bij.
- Hoort liever geen mea culpa van de burgemeester, maar wel hoe hij verder in gesprek gaat met het Rijk.

Mw. Akkerman (VVD):

- Vindt het interview prima, zowel het pleidooi voor soepele en ruimhartige schadeafhandeling en versterking als aandacht voor optimale energietransitie en de kansen die dat biedt.
- Stelt dat daarbij alle goede ideeën meer dan welkom zijn, ook van bedrijven als Shell met kennis en kapitaal. Zonder hen is het een illusie te denken dat de energietransitie zou kunnen slagen.

Mw. Van Doesen (D66):

- Vindt dat de burgemeester op zorgvuldige wijze invulling geeft aan zijn verbindende rol door te wijzen op de verantwoordelijkheid van Shell voor schade, versterking en verduurzaming.
- Is het er niet mee eens dat sprake zou zijn van politiek getinte uitspraken.

Dhr. Duit (Student en Stad):

- Begrijpt de emoties die Shell losmaakt en is het eens met de SP wat betreft schadeafhandeling.
- Ziet wel mogelijkheden met Shell samen te werken aan een duurzame toekomst.

Dhr. Brandsema (ChristenUnie):

- Begrijpt het wantrouwen tegen Shell vanwege de langslappende procedures, de continue onzekerheid over de toekomst en het uitblijven van voldoende zichtbare stappen.

- Vindt dat de NAM, en dus aandeelhouders Shell en Exxon, alle schade en versterking moeten vergoeden zoals afgesproken. De burgemeester wijst ook op die morele plicht.
- Ziet wel een rol voor Shell in de economische ontwikkeling en energietransitie. De regio kan het zich niet veroorloven om geen gebruik te maken van alle kennis en kapitaal. Shell moet in beide rollen laten zien meer na te streven dan winsten voor aandeelhouders en meer opereren volgens het Rijnlands model.
- Vindt het interview de juiste balans uitstralen tussen aanspreken op verantwoordelijkheden en kansen.

Dhr. Bakker (100% Groningen):

- Vindt het interview evenwichtig wat betreft de korte termijn van schadeafhandeling en de lange termijn van energietransitie. Het is goed dat de burgemeester meteen begint met een vlammend betoeg.
- Ziet wel een rol voor Shell weggelegd in de energietransitie, maar vindt 'hoofdrol' ongelukkig gekozen.
- Looft het werk van de burgemeester om deuren te openen en kansen te creëren. Bedrijven als Shell moeten daarbij niet uitgesloten worden, al mag er geen afhankelijkheidsrelatie ontstaan.

Burgemeester Den Oudsten:

- Vindt het goed te discussiëren over dit wezenlijke onderwerp, dat vele gevoeligheden kent.
- Heeft lang nagedacht of het verstandig was het interview te geven, maar hecht eraan gedachten mee te geven over de verantwoordelijkheden van Shell in het verleden, heden en de toekomst. Dat komt voort uit dezelfde emotie die da aanvragers van het debat verwoorden.
- Blijft achter zijn ongekend harde bewoordingen staan wat betreft de betrokkenheid van oliemaatschappijen in het verleden en de manier waarop de overheid daarmee om is gegaan.
- Verschilt van inzicht met de SP over de toekomst. Het regeerakkoord wijst Groningen aan als dé energieprovincie, maar daar is wel een goede strategie voor nodig met behulp van grote partijen. Die lijn is uitgezet door gemeenteraden en de provincie.
- Stelt dat de regio niet in staat is om zonder gebruikmaking van grote ondernemingen en steun van het Rijk en Europa de grote sprong te maken. Er zijn investeerders nodig, bijvoorbeeld in grote windparken op de Noordzee, in waterstoffabrieken en in stadsverwarmingssystemen.
- Zou het verdrietiger vinden wanneer Shell zijn handen aftrekt van Groningen. Na zoveel ellende veroorzaakt te hebben, is het tijd om niet alleen te halen, maar ook te brengen en iets terug te doen. Shell zou daarvoor kennis, kunde en beleidsmatige capaciteit in moeten zetten.
- Benadrukt dat Shell niet mag bepalen. Groningen moet zelf aan de knoppen zitten en raad en college moeten erg alert zijn op verbindingen met dergelijke partijen.
- Wijst erop dat het geen onthulling is dat Shell een betrokken partij is. Vorige jaar gaf Shell in de raadzaal een presentatie over de mogelijkheden energietransitie vorm te geven. Shell kijkt ook mee naar het vormgeven van stadsverwarming in Paddepoel/Selwerd.
- Wil niet in grote mate afhankelijk worden van Shell, maar wel zorgen dat Shell helpt Groningen sneller verder te komen in de energietransitie. Dat is ook goed voor de werkgelegenheid.
- Beamt dat het woord 'hoofdrol' ongelukkig gekozen was en heeft in het vuur van het gesprek willen aangeven dat het echt tijd is voor Shell om een grote rol te spelen en iets terug te doen voor Groningen.

Dhr. Dijk (SP):

- Vraagt of de burgemeester echt denkt dat Shell graag een rol wil spelen in de energietransitie vanuit schuldgevoel en medeleven met de Groningers die ze zo lang in de kou hebben laten staan, of dat het toch uit eigenbelang is.

Burgemeester Den Oudsten:

- Schat in dat beide aspecten een rol spelen voor Shell om te kijken wat in Groningen opgebouwd kan gaan worden: zowel hoe Shell zich de afgelopen jaren gemanifesteerd heeft als het overheidsbeleid om van Groningen dé energieprovincie te maken.

Dhr. Dijk (SP):

- Verzet zich tegen het beeld dat sommige partijen neerzetten alsof het om emotie zou gaan. Het is een rationele analyse over belangen en machtsverhoudingen.

- Geloof niet dat Shell ook maar enig gevoel heeft bij de Groningers die het jarenlang heeft uitgebuit.
- Verwacht dat exact dezelfde constructie zal ontstaan als de draak van het gasgebouw waarbij overheden en inwoners geen zeggenschap meer hebben. Het is onwaar dat dergelijke partijen nodig zijn, zij zullen de problemen juist verergeren.

Burgemeester Den Oudsten:

- Deelt de sterke emoties over het gasdossier, maar kijkt ook naar de toekomst.
- Verwacht dat de gewenste ontwikkelingen minder succesvol zullen zijn zonder het betrekken van partijen als Shell, waarbij zij nooit een positie mogen krijgen waardoor een afhankelijkheidsrelatie ontstaat zoals die van de afgelopen jaren.

Dhr. Sijbolts (Stadspartij voor Stad en Ommeland):

- Is het met de burgemeester eens dat bedrijven, ondernemers en investeerders nodig zullen zijn om de energietransitie op gang te brengen.
- Wil duidelijkheid hebben over de afhankelijkheidsrelaties, zeggenschap en bevoegdheden van Shell en andere partijen. Hoe kan de lokale overheid afdwingen dat er geen afhankelijkheid ontstaat?

Burgemeester Den Oudsten:

- Stelt dat de gemeente in de stad aan de knoppen draait en partijen alleen onder eigen voorwaarden mee laat doen aan ontwikkelingen.
- Heeft niet diezelfde positie als het gaat om projecten als windparken op zee en waterstoffabrieken. Hier zullen altijd grote ondernemingen bij betrokken zijn, bijvoorbeeld via aanbestedingen.

Dhr. Van Kesteren (PVV):

- Vraagt de SP of de partij niet vreest dat er groene Shells gaan ontstaan in de duurzaamheidsgekte.

Dhr. Dijk (SP):

- Deelt die vrees niet. In het verleden zijn veel energievoorzieningen van onderop opgebouwd vanuit gemeentelijke energiebedrijven, die door neoliberale politici zijn verpatst.
- Reageert richting PvdA dat eenheid inderdaad belangrijk is, maar dat diezelfde PvdA in het vorige kabinet Groningen ook in de kou heeft laten staan.
- Vindt dat eenheid zou moeten betekenen dat iedereen massaal naast de Groningers gaat staan tegenover Shell. Er is inderdaad sprake van belangentegenstellingen, machtsverschillen en strijd.

Mw. Bloemhoff (PvdA):

- Neemt afstand van het politiseren van het onderwerp en het beeld alsof niet iedereen in de raad achter en naast de Groningers zou staan.

De voorzitter:

- Sluit de vergadering om 16.39 uur onder dankzegging.